

Schultz Árminné, Oblath Ferenc És Weinberger Sándorné

Ez az anyukám, Oblath Jozefin (balra), ez az ikertestvére, Netka néni, és ez az egyik bátyja, Oblath Ferenc. Budapesten készült a kép. Feri bácsi Budapesten lakott, biztos itt voltak látogatóban az anyukáék. Fogalmam sincs róla, hogy mikor készülhetett a kép, hogy lánykorukban készült-e vagy nem.

Az anyukám 1887-ben született Óváron. Nem tudom, hogy milyen iskolája volt. Háztartásbeli volt. Azt mondták, hogy nagyon szépen tudott varrni, és az óvári parasztmenyecskéknek pruszlikokat meg ingeket varrt, de nem dolgozott. Fogalmam sincs róla, hogyan ismerte meg az apukámat. Azt sem tudom, hogy hol házasodtak össze. Anyukám szép volt, nagyon szép volt, az ikertestvére is nagyon szép volt. És kedves volt nagyon. Kontya volt. Szép barna haja volt, és nem volt túl magas. Sajnos az édesanyánk öngyilkos lett, és nem ő az egyetlen a családban. Az anyai nagyapám és egy anyai nagybátyám is öngyilkos lett. Meg az Oblath családból még mások is lettek öngyilkosok, akik nem ennyire közeli rokonok.

Ferencnek Budapesten csemegeüzlete volt a Bartók Béla úton, de akkor Horthy Miklós útnak hívták. Később nem dolgozott aztán, és akkor a Miska [Oblath Miksa] vette át ezt az üzletet. Ferencnek csak felesége volt, nem volt gyereke. Mikor én hazajöttem a deportálásból, már nem éltek. Hogy mi történt velük, nem is tudom.

Netka néniről tudom a legtöbbet, mert ő náluk nyaraltunk minden évben. A férje, Weinberger Sándor kereskedő volt. Hosszú ideig Balassagyarmaton laktak, ott volt saját textilüzletük: méteráru- meg rövidáruüzletük. Volt, hogy Netka néni volt az üzletben, ha kellett valamit segíteni, vagy Sándor bácsinak el kellett mennie, de inkább csak a férje csinálta. Nem volt nagy bolt, nem volt alkalmazottuk.

Balassagyarmaton volt saját házuk, de korábban bérlakásban laktak. A házban három szobájuk volt. A nagymama lakott egyik szobában, a másik szobában a szülők, a harmadik szobában pedig az öt gyerek. Mikor gyerekkorunkban oda lejárunk, akkor ez még így volt. Egy szépen bebútorozott, szép ebédlőjük volt, egész sötét színű, talán inkább fekete, ilyen vitrines. Nem volt kertjük, inkább egy kis udvar volt.

A Netka néniék volt segítségemre, a Mari néni. Sokszoknyás paraszttasszony volt. Ő takarított, mosott. De a Netka néni főzött. A régi lakásukban nem emlékszem, hol lakott, de amikor a házba költöztek, akkor ott hátul volt egy kis nem tudom, szoba vagy szoba-konyha, és a Mari néni ott lakott. Évtizedekig volt náluk. Még mikor Pesten laktak, akkor is sokszor meglátogatta őket.

Egy ideig jobb módúak voltak. Azt hiszem, talán azért költöztek föl Pestre, mert tönkrement az üzlet. Pesten férfiingeket varrtak otthon, a Netka néni meg a két lány. A férje intézte a szállításokkal meg az adminisztrációval kapcsolatos dolgokat. Amikor már Pesten éltek Netka néniék, és én már férjnél voltam, gyerekeim voltak, hamar kikerültem ebből a szoros családi körből, és nem tudom ennyire ezeket a dolgokat.

Úgy emlékszem, hogy ennek a nagynénémnek a férje rabbinak volt a fia. Teljesen kóser háztartásuk volt. Nem emlékszem pontosan, hogy mikor voltak, de voltak a tejes napok, akkor teljesen hústalan ételek voltak, arra emlékszem. Milyen alkalomból, erre nem emlékszem. És az Eszter böjtje [lásd: Purim, Eszter], és minden meg volt ő náluk tartva. Vallásosak voltak. Nem ortodoxok -- bár az ortodox zsidó temetőben vannak eltemetve --, azaz nem pajeszos zsidók voltak. [Azaz ortodoxok voltak, de nem haszidok. -- A szerk.] Az édesanyám testvére parókás volt. Mikor főlköltöztek Pestre az 1930-as években, itt már nem hordta a parókát a gyerekei miatt. A háború után Netka néni már nem viselt parókát. Megnövesztette a haját, gyönyörű szép hófehér haja volt. Ha elment, kalapot hordott. Még a parókával is hordott kalapot.

